

Ένα εμπνευσμένο «Σπίτι της Μπερνάντα Άλμπα»

stosanidi.blogspot.com/2021/11/blog-post_21.html

Κριτική της Βικτωρίας Ιωσηφίδου

Ένα ρεσιτάλ σκηνοθεσίας καταθέτει η ταλαντούχα Εύη Σαρμή στο «Σπίτι της Μπερνάντα Άλμπα» του Κ.Θ.Β.Ε. και οι υπέροχες κυρίες που συμμετέχουν στην παράσταση δίνουν κάτω από τις οδηγίες της εξάισιες ερμηνείες.

Το «Σπίτι της Μπερνάντα Άλμπα» γράφτηκε από τον κορυφαίο Ισπανό δραματουργό και ποιητή Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα το 1936, λίγο μόλις πριν από την τραγική δολοφονία του, και αποτελεί κομμάτι μιας τριλογίας που περιλαμβάνει επίσης τα έργα Γέρμα και

Ματωμένος γάμος.

Η Μπερνάντα Άλμπα είναι μια ανάλγητη, σκληρή γυναίκα, που φαίνεται πως η ίδια στη ζωή της έχει δυστυχήσει πολύ. Μετά τον χαμό του συζύγου της αποφασίζει να υποχρεώσει τις πέντε ενήλικες κόρες της σε οκταετές πένθος, κλείνοντάς τες μέσα στους τέσσερις τοίχους του σπιτιού και απαγορεύοντάς τες να πάνε οπουδήποτε. Τα κορίτσια υφίστανται μίαν απάνθρωπη κακοποίηση, καθώς αναγκάζονται να στερηθούν όλες τις στοιχειώδεις χαρές της ζωής, ακόμη και αυτήν την αυτονομία για την ηλικία τους χαρά του έρωτα και της ανθρώπινης επαφής. Μόνο η μεγαλύτερη κόρη πρόκειται να παντρευτεί σύμφωνα με την Μπερνάντα, τον όμορφο νεαρό Πέπε Ρομάνο. Όμως, η απόφαση αυτή έρχεται να στοιχειώσει τη σκέψη και την ζωή των υπόλοιπων κοριτσιών με αναπάντεχα και πολύ δυσάρεστα αποτελέσματα.

Το έργο ξεκινά με τις άδειες καρέκλες των ηρωίδων να αλλάζουν συνεχώς θέσεις πάντοτε μετά από προσεκτικό και ακριβές μέτρημα. Αυτό, για να φανεί ότι όλοι και όλα σε αυτό το σπίτι πρέπει να είναι ευλαβικά τοποθετημένα στις θέσεις τους, ζυγισμένα και στοιχημένα, με απόλυτη πειθαρχία και τάξη, την τάξη που απαιτεί να επιβάλλει η Μπερνάντα.

Η Εύη Σαρμή εκμεταλλεύεται τέλεια τον φιλόξενο χώρο του Φουαγιέ της Ε.Μ.Σ. για να μεγαλοουργήσει. Δεν μένει στα λόγια του έργου και στον λόγο του Λόρκα, αλλά εμπνευσμένη από αυτόν χτίζει ένα ολόκληρο οικοδόμημα από εικόνες και σκηνές. Τα κορίτσια αλληλεπιδρούν και επινοούν τρόπους και λόγους να ξεχνάνε τον ζυγό και να ονειρεύονται. Έτσι, πάμπολλα μικρά επεισόδια γεμάτα κίνηση και ένταση διαδραματίζονται στο κέντρο της σκηνής, όπως οι στιγμές που επικοινωνούν με παντομίμα, καθώς ράβουν τα εργόχειρά τους σε κύκλο, όταν τρώνε γύρω από το τραπέζι, όταν φαντασιώνονται την επαφή τους με τους άντρες και άλλα πολλά. Παράλληλα με αυτά, μικρότερα δρώμενα εκτυλίσσονται στους γύρω χώρους, που παίρνουν ζωή όταν αυτό είναι απαραίτητο από τη συμμετοχή των γυναικών.

Η κίνηση των ηρωίδων είναι ασταμάτητη, θαρρείς και η δυσάρεστη κατάσταση που βιώνουν προσδίδει σε αυτές ένα έντονο νεύρο. Στην κυριολεξία αλωνίζουν τη σκηνή και κάνουν το πάτωμά της να τρίζει. Είναι λες μια προσπάθεια να εκτονώσουν τη βαριά ατμόσφαιρα του εγκλεισμού και τον βαρύ σταυρό που κουβαλάνε και να αποτινάξουν ως ένα βαθμό την καταθλιπτικότητα και την μοιρολατρία. Η ένταση αυτή όμως ταυτόχρονα προτάσσει και τη βία. Γιατί οι πρωταγωνίστριες είναι αιχμάλωτες στην ιδιότυπη βία που ασκεί η μητέρα τους, κρατώντας τες φυλακισμένες στο ίδιο τους το σπίτι. Την κίνηση και τις χορογραφίες επιμελήθηκε με μεγάλη επιτυχία η Ιωάννα Δεμερτζίδου

Υποδειγματικές είναι οι ερμηνείες των πρωταγωνιστριών, που πλάθονται μέσα από τις οδηγίες της σκηνοθέτριας και όχι μόνο, καθώς εμφανώς καθεμιά δίνει το προσωπικό της στίγμα στο χαρακτήρα που ενσαρκώνει πλάθοντας τον με ακρίβεια και απόλυτη συνέπεια. Η Χρύσα Ζαφειριάδου είναι μια σοβαρή και τυπική Ανγκούστιας, η Μομώ Βλάχου μια πιο ξέγνοιαστη και ανάλαφρη αν και θυμωμένη Μαγκνταλένα, η Ιωάννα Δεμερτζίδου μια σκληρή και διεκδικητική Μαρτίριο, η Ελένη Θυμιοπούλου μια γλυκιά και τρυφερή Αμέλια, η Χρυσή Μπαχτσεβάνη μια δυναμική και επαναστάτρια Αδέλα. Δίπλα στις προηγούμενες το στίγμα της αφήνει η Ιωάννα Παγιατάκη σαν την αυστηρή και πανταχού παρούσα Πόνθια. Μαζί τους, η Ελευθερία Αγγελίτσα ως καταπιεσμένη υπηρέτρια και η Μάρα Μαλγαρινού, που ως κορίτσι μας χαρίζει και έναν ισπανικό χορό. Στο ρόλο της Μαρία Χοσέφα κερδίζει τις εντυπώσεις η Λίλιαν Παλάντζα. Τέλος, η Μαρία Χατζηιωαννίδου είναι αλήθεια μια εξαιρετικά ώριμη και μεστή Μπερνάντα που επιβάλλεται στη σκηνή όπως και στη ζωή.

Τα πρόσωπα των γυναικών λάμπουν στη σκηνή, καθένα κι από ένα κάδρο και κάθε στιγμή της έκφρασής τους θα μπορούσε να είναι και μια αποκαλυπτική χαρακτηριστική φωτογραφία που αποτυπώνει την στιγμή αυτή. Τα κορίτσια της Εύης Σαρμή στήνουν με απόλυτη ευκρίνεια και ερμηνεύουν με εξαιρετική αφοσίωση και ταλέντο τις ηρωίδες, ώστε κλέβουν κυριολεκτικά τις καρδιές μας και τις αξίζουν συγχαρητήρια.

Πολύ όμορφη είναι και η μουσική που συνοδεύει τα δρώμενα ιδιαίτερα στις στιγμές που η ένταση κορυφώνεται. Μουσική που δυναμιτίζει κυριολεκτικά την ατμόσφαιρα σε καίριες στιγμές, τραγούδια διάφορα και πολλοί ισπανικοί ρυθμοί. Την μουσική επιμελήθηκε η ίδια η σκηνοθέτρια.

Λιτά αλλά άκρως αντιπροσωπευτικά είναι τα σκηνικά στοιχεία, οι επιβλητικοί πολυέλαιοι, οι βαριές κουρτίνες που κρύβουν τις γυναίκες από τον έξω κόσμο, τα πένθιμα μαύρα υφάσματα που κρέμονται από τα φωτιστικά και στο πλάι του χώρου ένας μεγάλος σταυρός, που αναμφίβολα παραπέμπει στον σταυρό που σηκώνουν παρά τη θέλησή τους οι γυναίκες αυτές. Ανάλογα και τα κοστούμια, μαύρα σε απλές γραμμές, ακολουθώντας την στέρωση και την αυστηρότητα που έχει επιβληθεί. Διαφέρει μόνο το πράσινο φόρεμα της Αδέλα που αντιπροσωπεύει την εξέγερση. Σκηνικά και κοστούμια σχεδίασε ο Αλέξανδρος Πιεχόβιακ.

Στην ιδιαίτερη ατμόσφαιρα της παράστασης συμβάλλουν τέλος και οι ανάλογοι φωτισμοί που επιμελήθηκε ο Άρης Βακός.

Το σπίτι της Μπερνάντα Άλμπα είναι σίγουρα ένα πικρό και σκοτεινό έργο του Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα που όμως φώτισε και γλύκανε με τη σκηνοθεσία της η Εύη Σαρμή. Σκηνοθεσία πρωτότυπη και ευρηματική, μια προσωπική, εμπνευσμένη άποψη! Και όλες οι ηθοποιοί, τα κορίτσια της Εύης, ένα προς ένα, σήκωσαν στους ώμους τους αυτό το δύσκολο εγχείρημα και ανταποκρίθηκαν έξοχα σε μίαν απαιτητική σκηνοθετική ματιά. Η μια καλύτερη από την άλλη. Η παράσταση αυτή είναι αναμφίβολα μια πολύ πετυχημένη γυναικεία υπόθεση.